

A számítástudomány alapjai 2024. I. félév

1. gyakorlat. Összeállította: Fleiner Tamás és Varga Kitti

Tudnivalók

Kézfogás-lemma (KFL): Ha G véges gráf, akkor fokszámösszege $2|E(G)|$.

Def: K_n az n -pontú teljes gráf: bármely két pontja össze van kötve.

Def: G reguláris, ha fokszámai megegyeznek. $\Delta(G)$ ill. $\delta(G)$ G max ill. min fokszáma.

Def: A G egyszerű gráf komplementere a $\bar{G} := (V(G), \binom{V}{2} \setminus E(G))$ gráf. (Két csúcs pontosan akkor szomszédos $\bar{G}$ -ben, ha nem szomszédos G -ben.)

Def: A G_1 és G_2 gráfok izomorfak ($G_1 \cong G_2$), ha G_1 és G_2 csúcsai is megszámozhatók 1-től n -ig úgy, hogy $\forall i, j$ -re pontosan annyi él fut i -ből j -be G_1 -ben, mint G_2 -ben. (Különböző csúcsok különböző számot kapnak, és minden számot felhasználunk.)

Def: A G gráf összefüggő (öf), ha bármely két pontja között vezet séta.

Def: $K \subseteq V(G)$ a G gráf komponense, ha bármely $u, v \in K$ között létezik G -séta, de nem létezik uv -séta ha $u \in K, v \in V(G) \setminus K$.

Élhozzadási lemma (ÉlHaL): A $G + e$ gráfra az alábbiak közül pontosan egy igaz:

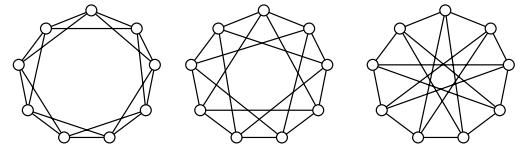
- (1) e -n keresztül nincs kör, és $G + e$ -nek eggyel kevesebb komponense van, mint G -nek,
- (2) e -n keresztül van kör, és $G + e$ -nek ugyanannyi komponense van, mint G -nek.

Jelmagyarázat (✓): alapvető ismeret, rutinfeladat, (!): fontos trükk, (*): nehéz feladat

Gyakorlatok

1. Helyezzünk két világos és két sötét huszárt egy 3×3 -as sakktábla négy sarkába úgy, hogy az azonos színű huszárok átellenes mezőkön álljanak. A huszárokkal a sakkban szokásos módon lépünk úgy, hogy sosem állhat egyszerre két figura ugyanazon a mezőn. Elérhető-e így, hogy a huszárok a tábla sarkaiban állnak, és az átellenes huszárok különböző színűek? (!)
2. Van-e olyan egyszerű gráf, aminek a fokszámai a.) 1, 2, 2, 3, 3, 3 ill. b.) 1, 1, 2, 2, 3, 4, 4? (✓)
3. Határozzuk meg, mik a 2-reguláris gráfok. Hogy néznek ki azon G gráfok, amelyekre $\Delta(G) \leq 2$?
4. Mutassuk meg, hogy ha G véges gráf, akkor páratlan fokú pontjainak száma páros. (✓)
(Igazoljuk azt is, hogy ha G nem véges, akkor ez nem feltétlenül igaz.)
5. Igazoljuk, hogy ha $u \in V(G)$ foka páratlan, akkor van olyan uv -út, amire $u \neq v$ és $d(v)$ páratlan. (pZH '15)

6. Állapítsuk meg, hogy az ábrán látható három gráf közül melyek izomorfak egymással.

7. Határozzuk meg az összes olyan véges, egyszerű G gráfot, aminek nincs két azonos fokú csúcsa.
8. Igazoljuk, hogy ha egy 6 csúcsú G gráf fokszámai 2, 2, 2, 4, 5, 5, akkor G nem egyszerű. (pZH '14)
9. Mutassuk meg, hogy bármely 11 csúcsú és 45 élű gráfnak van legalább 9-edfokú csúcsa. (✓)
10. Kettőn a következő játékot játsszák. Adott n pont, kezdetben semelyik kettő között nincs összekötve. A játékosok felváltva lépnek, minden lépésben a soron következő játékos az n pont közül két tetszőlegesen választott közé behúzza egy élet. Az veszít, aki kört hoz létre. A kezdő vagy a másodikkal lépő játékos nyer, ha mindketten a lehető legjobban játszanak? (V '00)
11. Találjuk meg (izomorfia erejéig) mindazon n csúcsú és m élű egyszerű gráfokat, melyekre
a) $n = 5, m = 2$ b) $n = 5, m = 8$ c) $n = 5, m = 3$. (✓)
12. Mutassunk a komplementerével izomorf, 5- ill. 6-pontú gráfot!

13. Igazoljuk, hogy tetsz. egyszerű gráf élei irányíthatók úgy, hogy ne keletkezzen irányított kör.(!)
14. Bizonyítsuk be, hogy bármely 13 ember között van olyan, aki legalább 6 másikat ismer vagy van köztük 3 olyan, akik páronként nem ismerik egymást. (Az ismeretség kölcsönös.)
15. Mutassuk meg, hogy ha a T téglalapot sikerült olyan téglalapokkal kiparkettázni, amelyek mindegyikének van egész hosszúságú oldala, akkor T -nek is van egész hosszúságú oldala. (*)